

BRUSSEL PLAATSELIJKE BESTUREN

GEWESTELIJKE OVERHEIDSDIENST BRUSSEL

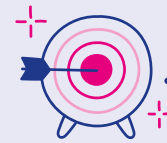
LOKET VOOR JURIDISCH ADVIES EN ONDERSTEUNING

DOELSTELLINGEN

- Justitie toegankelijk maken voor alleenstaande moeders voor alle problemen waarmee ze te maken krijgen (voogdij over de kinderen, alimentatie, huisvesting, huiselijk en familiaal geweld, ...).
- Gratis juridisch advies bieden om eenoudergezinnen te helpen begrijpen wat hun rechten, hun verplichtingen en hun juridische opties zijn.
- Hen adviseren en begeleiden bij gerechtelijke procedures: echtscheidingsprocedures, voogdij over de kinderen, alimentatie, enz.
- Moeders vergezellen naar de hoorzittingen van de familierechtbank.
- Gezinnen bewustmaken van hun ouderlijke rechten en plichten.
- Gelijkheid en sociale rechtvaardigheid bevorderen door ervoor te zorgen dat eenoudergezinnen een eerlijke toegang hebben tot juridische hulp, middelen en advies.
- Zorgen voor emotionele ondersteuning: de emotionele uitdagingen erkennen waarmee alleenstaande moeders te maken krijgen met betrekking tot justitie, en naast juridisch advies ook empathische steun bieden.

DOELGROEP EENOUDERGEZINNEN

Moeders.

PLAATS

de plaats moet toegankelijk zijn, bekend zijn en bezocht worden door eenoudergezinnen: gemeentelijk loket, sociale diensten, een ruimte binnen het verenigingsleven, school, bibliotheek, ...

Virtuele ruimte: naast een fysieke ruimte zou het ook relevant zijn om een online juridisch loket en een aanspreekpunt te hebben om een ruimer publiek te bereiken of een publiek dat zich moeilijk kan verplaatsen.

DUUR

Permanentie met een frequentie van twee à drie sessies per week of zelfs vaker, op verschillende momenten van de dag (voormiddag, namiddag, avond). Gemiddeld twee uur per publiek toegankelijke permanentie eens in de twee dagen (bijvoorbeeld op maandag, woensdag en zaterdag), met twee uur in een gesloten kantoor om de dossiers te verwerken (bijvoorbeeld op vrijdag).

Het aantal permanenties moet ook bepaald worden op basis van de grootte, de beschikbare middelen en de omvang van de betrokken dienst van de gemeente.

PROJECTBESCHRIJVING

Het project wil een gratis en toegankelijke juridische dienstverlening aanbieden aan eenoudergezinnen om hen te helpen hun rechten te begrijpen, juridische problemen op te lossen en doorheen vaak complexe juridische situaties te navigeren.

VOORGESTELDE DIENSTEN

- **Juridisch advies** gegeven door juristen of medewerkers van de aansturende gemeentelijke dienst die opgeleid zijn in familierecht en juridische kwesties die van invloed kunnen zijn op eenoudergezinnen.
- **Ondersteuning bij gerechtelijke procedures:** hulp bij het invullen van juridische documenten, begeleiding bij juridische procedures en ondersteuning doorheen het hele dossier.
- **Ondersteuning in de rechtbank:** gepersonaliseerde bijstand voor alleenstaande moeders door hen emotionele steun te bieden en door hen fysiek te vergezellen naar de rechtszittingen.
- **Middelen:** terbeschikkingstelling van informatieve en verklarende documenten, juridische gidsen en andere hulpmiddelen die alleenstaande moeders in staat stellen met kennis van zaken beslissingen te nemen bij moeilijkheden en/of conflicten waarmee ze maken krijgen.
- **Samenwerking met andere diensten:** samenwerking met andere organisaties om bredere ondersteuning te bieden (sociale diensten, financiën, geestelijke gezondheidszorg en welzijn, ...).
- **Tegelijkertijd:** een kinderopvang opzetten of een speelruimte inrichten terwijl de moeder op consultatie is.

MAXIMAAL AANTAL DEELNEMERS

Het maximumaantal hangt af van een aantal factoren: de omvang van de vragen en behoeften, de beschikbare middelen, de grootte van de gemeente, de complexiteit van de zaken, ...

DIENST DIE DE ACTIE LEIDT

Meerdere gemeentelijke diensten kunnen dergelijke actie leiden: sociale dienst, dienst gezondheid, dienst gezinnen, dienst preventie, dienst burgerlijke stand, dienst bevolking, dienst gelijke kansen, dienst bemiddeling, dienst sociale zaken.

CRITERIA WAARMEE REKENING MOET WORDEN GEHOUDEN

Behoeften van de gezinnen : de specifieke behoeften van eenoudergezinnen in de gemeente identificeren.

Beschikbare middelen: de diensten, de advocatenkantoren en andere mogelijke samenwerkingen bepalen voor de spreekuren. Dit personeel moet zijn opgeleid om specifieke vragen

van eenoudergezinnen te kunnen beantwoorden. Een samenwerking met eerstelijnsrechtsbijstand, een vereniging voor rechtshulp of andere verenigingen die gezinnen bijstaan kan helpen om een groter aantal zaken te behandelen en meer kwaliteit te bieden bij de geboden bijstand.

Locatie van het loket: de plaats moet gemakkelijk bereikbaar zijn voor eenoudergezinnen, te voet en met het openbaar vervoer, maar ook toegankelijk zijn met een kinderwagen.

Aangepaste locatie: de plaats moet geschikt zijn om vertrouwelijke gesprekken te voeren. Er moet ook een gezellige wachruimte zijn en een speelhoek voor kinderen

Invoeren van permanenties: de planning van de dagen, tijdstippen en frequentie van de permanenties moet worden uitgewerkt afhankelijk van de noden van eenoudergezinnen, met inbegrip van de uurroosters 's avonds of tijdens het weekend voor diegenen die werken.

Middelen: juridische gidsen, brochures en andere middelen moeten ter beschikking worden gesteld en nuttige en up-to-date-informatie verstrekken voor eenoudergezinnen.

PARTNERS

Advocatenkantoren, scholen, verenigingen die in contact staan met eenoudergezinnen, rechtsbijstandskantoren, buurtverenigingen, PMS-centra, diensten voor gezinsbemiddeling, OCMW's, Eenoudergezinnen 'thuis, Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen, centra voor gezinsplanning, ...

UIT TE TREKKEN BUDGET

- Verloningen (verenigingen, juristen, maatschappelijk werkers enz.).
- Voortdurende opleiding van het personeel.
- Kosten voor het huren van lokalen voor het juridische loket.
- Inrichting van de lokalen: bureaus, meubilair en andere noodzakelijke voorzieningen.
- Computer- en technologische apparatuur (computers, schermen, audiovisueel materiaal, ...).
- Kosten voor de toegang tot juridische databanken.
- Kosten voor gespecialiseerde juridische consultaties.
- Kosten voor het ontwerpen of bestellen van informatiemateriaal.
- Kosten om het loket te promoten.
- Kosten voor de invoering van kinderopvang tijdens de juridische afspraken.
- Indien mogelijk, gerechtskosten.
- Verplaatsingskosten voor de begeleiding naar de rechtbank.
- Eventuele kosten voor wettelijke vertegenwoordiging en in voorkomend geval vertalingen.
- Ontwikkeling en onderhoud van de webpagina over dit onderwerp.
- Communicatietools (telefoon, e-mail, enz.).
- Beheerssoftware voor de zaken en de opvolging ervan.

Ondersteuning in de rechtbank: vooraf moet een duidelijke procedure worden opgesteld voor ondersteuning in de rechtbank, met inbegrip van de voorbereiding van documenten, emotionele ondersteuning, eventuele nood aan vertalingen en vertegenwoordiging tijdens de zittingen indien nodig.

Partnerschappen: samenwerkingen met verenigingen, juridische en sociale dienstencentra, scholen en andere belangrijke partners zijn cruciaal om het juridische loket bekend te maken, de impact ervan te verbreden en mensen ernaar door te verwijzen.

Vertrouwelijkheid: de plaats van de consultaties moet een zekere fysieke, visuele en auditieve discretie toelaten.

Aangeboden diensten: de aangeboden diensten duidelijk definiëren, zoals juridische consultaties, ondersteuning in de rechtbank, informatiebronnen, emotionele ondersteuning en kinderopvang tijdens de consultatie.

Bescheiden start: het is het beste om te beginnen met een realistische operationele capaciteit en die dan aan te passen naarmate de dienst groeit en de expertise ontwikkelt. Het is belangrijk prioriteiten vast te leggen op basis van de dringendheid van gevallen en ervoor te zorgen dat de kwaliteit van de dienstverlening niet in het gedrang komt door een overaanbod aan aanvragen die de dienstverlening niet zou aankunnen ...

COMMUNICATIE

De plaatsen die waarschijnlijk door eenoudergezinnen bezocht worden bepalen om gedrukte informatie (affiches, brochures, folders) te (laten) verspreiden.

Een pagina aanmaken op de **website** van de gemeente, met daarop duidelijk de doelstellingen, de aangeboden diensten, contactgegevens en indien

mogelijk getuigenissen. De inhoud moet duidelijk en aantrekkelijk zijn, eventueel met filmpjes, hashtags, interviews of diepgaande artikelen over het onderwerp (toegang tot justitie voor alleenstaande moeders).

De link op alle **sociale media** van de gemeente plaatsen.

Samenwerken met plaatselijke organisaties, buurtverenigingen, scholen en andere partners om de draagwijdte van het project te vergroten.

Informatie over het loket verspreiden tijdens **gemeentelijke evenementen** die eenoudergezinnen kunnen aantrekken.

Sensibiliseringscampagnes organiseren om gezinnen uit de gemeente te informeren over de rechten van alleenstaande moeders en de diensten die het loket voor rechtsbijstand aanbiedt.

EVALUATIE

Verzameling van kwantitatieve gegevens: aantal alleenstaande moeders dat contact heeft opgenomen met het loket, de soort gevraagde dienstverlening en de bezoekfrequentie.

Juridische statistieken: de soorten behandelde zaken, de behaalde resultaten, terugkerende geschillen, ... verzamelen.

Verzameling van kwalitatieve gegevens: getuigenissen van moeders die gebruikgemaakt hebben van de dienst, informatie over hun ervaringen en de impact van het loket op hun situatie.

Tevredenheidsenquête: tevredenheidsgraad met betrekking tot de ontvangen diensten (individuele gesprekken, vragenlijsten, online enquête, ...).

Opvolging van de vastgestelde doelstellingen: behaalde resultaten met betrekking tot de geplande doelstellingen (beantwoorden van de vragen van

moeders, tevredenheid over de beslissing van de rechtbank, afsluiten van de dossiers, ...).

Toegankelijkheid: beoordelen of het loket in de nabijheid ligt van het woonadres van de alleenstaande moeders en of de toegankelijkheid voldoende is.

Opvolging van de partnerschappen: de kwaliteit en de doeltreffendheid van de samenwerkingen met de partners (andere gemeentelijke diensten, plaatselijke organisaties, juristen, juridische centra, ...) beoordelen.

Meting van de impact op lange termijn: positieve veranderingen in het leven van alleenstaande moeders identificeren nadat ze gebruikgemaakt hebben van het loket: verbeterde familierelaties, economische zelfstandigheid, beslechting van conflicten over de voogdij van de kinderen, ...

Kinderopvangdienst: de impact van de aanwezigheid van kinderopvangdiensten op de deelname van moeders aan de juridische consultaties, en hun tevredenheid over de dienst.

Communicatiestrategie: de doeltreffendheid van de communicatiestrategie nagaan om zich ervan te vergewissen dat het project zijn doel bereikt.

LINKS

Een inspirerend initiatief:

- de **dienst Buurtjustitie van de gemeente Sint-Gillis:**
<https://stgilles.brussels/services/prevention/justice-mediation-et-semja/justice-de-proximite/>
- de **Family corner van de gemeente Ukkel:**
Ruimte die onder meer gratis juridische, psychologische en/of sociale begeleiding biedt aan alleenstaande ouders:
<https://www.uccle.be/nl/ontdekken-en-uitgaan/jeugd-beweging/activiteiten-voor-kinderenjonge-kinderen/family-corner>
- **juridische permanentie voor vrouwen van het Huis van de vrouw in Schaarbeek:**
<https://www.1030.be/nl/agenda/zomer-juridische-permanentie>

Voor Brussel en Wallonië:

- « Relais familles mono » van de **vzw Federatie van de maatschappelijke diensten**
<https://www.fdss.be/fr/hors-les-murs/relais-familles-mono/>